

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

Власенко К.О.

здобувач,

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ЕТНОПЕДАГОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИХОВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРАЦІ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ АГРАРНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Формуванню ціннісного ставлення до сільськогосподарської праці у студентів вищих аграрних навчальних закладів, як рівня культури особистості та професійної компетентності, насамперед сприяє етнопедагогічний підхід до виховання.

Значення етнопедагогічного підходу як одного із основних у вихованні молоді засвідчують праці В. Сухомлинського, О. Будника, О. Духновича, М. Стельмаховича, С. Русової, Г. Ващенко. Основи виховання засобами народної культури були закладені такими українськими педагогами як Г. Сковорода, К. Ушинський, І. Огієнко, С. Русова та ін.

О. Будник зазначає: «Як бачимо, реально оцінюючи ситуацію та ті негативні тенденції, що, на жаль, мають місце в сучасній практиці використання народної педагогіки, варто ретельно виокремити з цієї «скарбниці» саме ті ідеї, які придатні для «перенесення» в навчально-виховний процес освітніх установ. Водночас прогресивні набутки української етнопедагогіки потребують глибокого осучаснення з тим, щоб вони яскраво відображали елементи духовної і матеріальної культури сьогодення» [1, с. 118].

Етнопедагогічний підхід дозволяє вивчати педагогічні явища, враховуючи національні традиції, культуру, звичаї та обряди. Такий підхід постулює важливість національних звичаїв та традицій, обрядовості, загалом усної народної творчості як одного із основних елементів виховання. Костікова І. зазначає: «Особистість живе в конкретному соціокультурному середовищі, належить до певного етносу, тому його розвиток має спиратись на національні традиції народу, його культуру, звичаї, навички під час проектування й організації педагогічного процесу» [2, с. 79].

Вагоме значення для опрацювання досліджуваної проблеми мають теоретичні положення, обґрунтовані Ушинським К., який цінував роль народної творчості та був одним із перших педагогів, хто звернув увагу на силу народної творчості у процесі виховання молодого покоління. За словами педагога К. Ушинського, виховання не треба вигадувати, бо воно існує в народі стільки віків, скільки існує сам народ, з ним народилося, з ним зросло, відобразило в собі всю його історію і всі його якості.

Значення етнопедагогічного підходу у вихованні ціннісного ставлення до сільськогосподарської праці у студентів аграрних вузів полягає в тому, що кожен студент, будучи представником певного етносу та перебуваючи в конкретному культурному середовищі, повинен виховуватись на кращих зразках національної культури, традицій та звичаїв.

Важливе місце у вихованні етнопедагогічним підходом ціннісного ставлення до сільськогосподарської праці у студентів аграрних вузів належить самостійній пошуковій фольклорно-етнографічній діяльності, зокрема, дослідити побутування та різноманіття фольклорних жанрів господарської тематики, записати казкову та не казкову прозу, паремійні жанри про сільськогосподарську працю та визначити їхню роль у вихованні студентів аграрних вишів, зібрати господарсько-побутові знаряддя, продукти ремесел і народних промислів для їхнього аналізу та цілісної картини розвитку сільськогосподарської праці, вивчити звичаї та обряди, пов'язані з сільськогосподарською працею, записати та дослідити народну лірику, в якій оспівується любов до землі, праця на ній, працьовитість та неробство та з'ясувати їхнє педагогічне значення у виховному процесі студентів-аграріїв. Етнопедагогічний підхід доцільно використовувати під час семінарів з відповідних навчальних дисциплін. Оцінивши всі складнощі використання народної педагогіки у навчально-виховному процесі студентства, слід зазначити, що під час застосування етнопедагогічного підходу варто не лише вибирати саме ті ідеї та методики, які будуть придатними для навчально-виховного процесу у аграрних вищих навчальних закладах, а й звертати увагу на можливе осучаснення цих ідей української етнопедагогіки.

Мета застосування етнопедагогічного підходу у виховному процесі щодо студентів аграрних вузів з метою виховання ціннісного ставлення до сільськогосподарської праці конкретизується через виконання таких завдань:

- формування у студентів національної свідомості, самосвідомості;
- формування знань з етнопедагогіки, фольклористики, етнографії та культурології;
- виховання ціннісних ставлень у студентської молоді;
- формування ціннісного ставлення до сільськогосподарської праці на основі систематизації, узагальнення й аналізу фольклорного матеріалу;
- сформувати у студентів аграрних вишів ціннісне ставлення до майбутньої професії та бажання працювати задля розквіту України.

Використання етнопедагогічного підходу до виховання ціннісного ставлення до сільськогосподарської праці у студентів вищих аграрних навчальних закладів повинно проводитись у декількох напрямках:

1. Поглиблене вивчення культурних надбань українського народу, яке дасть змогу розвивати світогляд вихованця та сформувати професійні погляди, цінності.

2. Залучення студентів до науково-дослідницької та пошукової діяльності в галузі фольклористики та етнографії з метою пошуку, запису та аналізу фольклорних жанрів на господарську тематику, у яких культивується любов до сільськогосподарської праці і потреба працювати в аграрній сфері.

3. Залучення вихованців в атмосферу народних традицій, звичаїв та обрядів, пов'язаних з господарською тематикою.

Отже, етнопедагогічний підхід дозволяє передати вихованцям народні норми поведінки, цінності та традиції за допомогою обрядів, звичаїв, народного календаря та фольклорних жанрів. Національно свідому особистість з високими моральними якостями можна виховати лише завдяки використанню у виховному процесі національних традицій, звичаїв та обрядів. Одна з головних переваг усної народної творчості у вихованні

ціннісного ставлення до сільськогосподарської праці полягає в тому, що завдяки особливостям жанрового різноманіття фольклору забезпечуються різні методи та прийоми виховання.

Список використаних джерел:

1. Будник О. Особливості української етнопедагогіки / О. Будник // Дайджест: Школа-парк педагогічних ідей та технологій. – 2002. – № 2. – С. 116-118.
2. Костікова І. Сучасні методологічні підходи професійної підготовки вчителя засобами інформаційно-комунікаційних технологій // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту. – 2008. – № 8. – С. 79-83.

Мітько Т.О.

викладач;

Терещенко К.О.

викладач,

Гірничий коледж

ДВНЗ «Криворізький національний університет»

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ВИГНАННЯ НАЦИСТСЬКИХ ОКУПАНТІВ З УКРАЇНИ»**

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України № 1/9-543 від 17 жовтня 2014 року «Про відзначення 70-ї річниці вигнання нацистських окупантів з України» в Гірничому коледжі Державного вищого навчального закладу «Криворізький національний університет» було проведено відкритий виховний захід для студентів II курсу, присвячений вшануванню 71-ї річниці вигнання нацистських окупантів з України. Формою проведення було обрано науково-практичну конференцію.

Для підготовки заходу був проведений організаційний етап, який передбачав анкетування студентів, підготовку студентами презентацій, збір інформації серед членів своєї родини про події війни, роботу з історичними та літературними джерелами письменників України, опрацювання додатку до листа МОН № 1/9-543 від 17 жовтня 2014 року «Методичні матеріали щодо вшанування 70-ї річниці вигнання нацистських окупантів з України».

На конференції були розглянуті наступні питання:

1. Аналіз анкетування серед студентів щодо подій та наслідків війни в Україні.
2. Допомога союзників радянській армії при вигнанні німецьких військ з України.
3. Позиція Манштейна у проведенні військових операцій в Україні (серпень 1943 – березень 1944 р.).
4. Діяльність українських письменників у роки війни. Війна у творах українських митців.
5. Діяльність сталінського керівництва в Україні після відступу німецьких військ.